

PROGRAM KOREKCYJNO - EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE ORGANIZOWANY PRZEZ PCPR W HAJNÓWCE W 2017 r.

Założenia programowe

Podstawą prawną do pracowania i realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).

Program ma charakter edukacyjno-korekcyjny. W części edukacyjnej skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

Uczestnicy

Nabór i selekcja uczestników programu

Adresatami niniejszego programu są sprawcy przemocy domowej, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

- Uczestnikami programu mogą być:
  - osoby samodzielnie zgłaszające się,
  - osoby kierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,
  - osoby kierowane przez organy ścigania objęte procedurą Niebieskiej Karty,
  - osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje.
- Uczestnictwa w programie odmawia się:
  - osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej,
  - chorym psychicznie,
  - osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

Rozpoznanie indywidualnej sytuacji obejmuje zadania:

- rzeczywiste okoliczności skierowania do programu,
- określenie czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
- formy i okoliczności przemocowych zachowań,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- cechy osobiste istotne do pracy korekcyjnej,
- doświadczenie związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- historia pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- kontakty z wymiarem sprawiedliwości.

Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

Reguły uczestnictwa w programie

Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie.

- Kontrakt zawiera:
- formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w programie,
- zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
- zobowiązanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego i zachowania w trakcie uczestnictwa na zajęciach,
- uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie.

Ponadto, kontrakt powinien zawierać informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika.

- Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosuje się powiadomienia tych organów o:
  - przystąpieniu sprawcy przemocy do programu,
  - każdej sytuacji uchylenia się od udziału w programie,
  - zakończenia uczestnictwa w programie.

Fakt uczestnictwa w programie osób dobrowolnie zgłaszających się jest objęty tajemnicą.

Cele programu:

Jednym z głównych założeń programu jest pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu:

- uświadomienie sprawcy czym jest przemoc,
- uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznanie przez niego sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów bez użycia agresji,
- naukę umiejętności partnerskich stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych,
- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

Zawartość programu

Zasadniczą część programu stanowi:

a) edukacja - przekazywanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestników, między innymi przez prowadzenie otwartej dyskusji oraz odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń,

b) praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych,

c) ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie.

Podstawowe treści edukacyjne (bloki tematyczne):

- nie używanie przemocy,
- nie zastraszanie zachowania,
- szacunek,
- zaufanie i wsparcie
- szczerłość i odpowiedzialność,
- szacunek seksualny,
- partnerstwo,
- negocjacje i sprawiedliwość.

Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia mają przyczynić się do:

- uświadomienia sprawcy, czym jest przemoc,
- uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,
- nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

Monitoring i ewaluacja

- Przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczestników zakwalifikowanych do programu, dotyczącego postaw wobec przemocy, przed rozpoczęciem programu oraz po jego zakończeniu.
- Monitorowanie sytuacji rodzin sprawców przemocy w rodzinie - informacje uzyskane z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin bądź informacje uzyskane bezpośrednio od rodzin - dwukrotnie w ciągu roku, w odstępach sześciomiesięcznych, od zakończenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych przez okres 3 lat.
- Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi oraz innymi organami, które zajmują się problematyką przemocy.

Sposób realizacji

Program przewiduje 15 spotkań grupowych po 4 godziny i 1 jednogodzinne spotkanie indywidualne.

Planowane są następujące etapy:

Etap I - 1 jednogodzinne, indywidualne na każdego uczestnika programu,

Etap II - 15 spotkań grupowych po 4 godziny każde, odbywające się raz w tygodniu, których celem jest przekazanie treści edukacyjnych połączonych z ćwiczeniami praktycznymi.

Zajęcia grupowe odbywać się będą w składzie nie więcej niż 12 osób i prowadzone będą przez dwie osoby.

Prowadzący zapoznają się także z sytuacją rodzinną i prawną osoby zgłaszającej się, diagnozując sytuację życiową oraz specyfikę stosowanej przemocy.

Informacje pozyskane od uczestników są objęte zasadą poufności.

Cały program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie będzie trwał 61 godzin.

Przyjmuje się, iż uczestnik ukończył program w całości po zaliczeniu łącznie co najmniej 75% godzin zajęć.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce,

ul. Piłsudskiego 10 a, 17-200 Hajnówka, tel. 85 6823642